

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Mariae Gratiani A Burgo S. Sepulchri Episcopi Amerini De Vita Joannis Francisci Commendoni Cardinalis Libri Quatuor

Graziani, Antonio Maria

Parisiis, 1669

Cap. X. De profectone ejus in Belgas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9616

Commendono, vt suo nomine optare siquidem id, atque peruelle Julio diceret. His actis, eâdem nocte conscensis, & crebrò mutatis equis, Romam rediit, cùm Julius vixdum venisse eum Urbinum existimaret.

De profectiōe ejus in Belgas.

C A P U T X.

DISSIDENTIBUS, vt dictum est, atrocibus inter se odiis Cæsare, atque Henrico Galliaë Rege, ac exitiabili bello Christianam Rempublicam dilacerantibus, Julius, quod sui in primis officii erat, de componendis Regum controversiis, reducendisque in gratiam eorum animis, Hieronymum Dandinum paulo antè à se in amplissimum Collegium cooptatum, ac tam præcipuâ apud Pontificem gratiâ, atque auctoritate florentem, Legatum ad Cæsarem misit. Is Commendonum, cujus antè ingenium nonnullâ ejus consuetudine probatum, perspectumque habebat, secum ducere cupivit, impetravitque à Julio. Celeriter juvenis gravitate, & modestiâ morum, & omni officiorum humanitate cum cæteris carus, jucundusque, tum longè acceptissimus Legato haberi est cœptus, atque intimis quoque consiliis adhiberi: Itaque ad Cæsarem cùm venisset, & nunciata paulo post Edoardi Britannorum Regis mors esset, in Britanniam ab eo est missus: de

E

qua profectioe priusquam dicamus, causam paulo altiùs ab origine repetere operæpretium fuerit. Henricus Octavus cùm duodetriginta annos Catherinam Ferdinandi Regis Hispaniæ filiam, Caroli Cæsaris materteram in matrimonio habuisset, filiosque ex ea suscepisset, seu deflorescentis ætatis ejus, vergentisque ad senium pertractus, sive alterius amore ab illa alienatus, ad cupiditatem ejus repudiandæ impotenti animo incubuerat, effrenatæque libidini, quâ præceps ferebatur, causam prætexebat, quòd Catherina antè Arturo fratri suo nupta fuisset, qui quartumdecimum annum agens intactam puellam relinquens morbo decesserat; & virgo petentibus enixè Regibus patre, ac focero ex auctoritate Julii II. Pont. Max. tradita Henrico fuerat. Cùm Romæ, ut matrimonium, quod sibi non justum cum Catherina esse aiebat, dirimeretur, impetrare nequisset, amens cupiditate, ac scelere, spreto Pontifice Maximo, abjectoque religionis, & sacrorum respectu, omni divinarum, atque humanarum legum jure contempto, exacta thoro, & conjugio suo Catherina, Annam Bolenam, quam perditè deperibat, uxorem duxit, & à Pontificum Maximorum fide desciscens, penitus se, regnumque à Catholicæ Ecclesiæ corpore præscidit; eundemque se summum in suo regno sacrorum Antistitem appellavit. Quo facto veluti perrupto aggere omnis ille pravissimarum opinionum, hæresumque oceanus Angliam inundavit. Unde

tanti, ac tam sævi seditionis æstus, tot monstrorum species prodierunt, frustra obnitente, & acerbis suppliciis auctores coercente Henrico. Moriens inde Edoardum filium tertiam uxore susceptum successorem Regni reliquit, puerum indolis probæ, sed adeò à tutoribus, rectoribusque in sacrorum disciplina corruptum, ut vna illi religio fuerit veræ religionis fundamenta evertere, funditusque eruere. Verùm is seu morbo, seu fraude suorum intra XVII. ætatis annum extinctus, Regnum, exclusâ Mariâ sorore, Joannæ consobrinæ suæ filia testamento reliquit. Hanc Dudleus Nortumbriæ Dux summam sub Edoardo potentiam adeptus, nuntium sibi adsciverat, instrumentumque transferendi in domum suam Regni habebat; sed Maria, cognitâ fratris morte, haudquam segniter ad vindicandum jus suum exurrexerat, proventaque ingenti popularium favore, paucis diebus paternum Regnum recepit; & quod alterius Regni instar fuit, Nortumbrius ipse, & Joanna, & maritus Guilfordius in potestatem ejus venere. Nam Nortumbrius palam factâ morte Edoardi, quam ipse dum destinata disponit, triduum occultaverat, cum testamentum Principibus coram aperuisset, ex eoque Joannam nuntium Reginam nuncupasset, ac deductam in Londinensem arcem, ut mos genti, in possessione Regni locasset; nuntiis mox de Maria allatis, depromptâ Regiis thesauris pecuniâ, ac magnâ largitione militibus sibi, ut rebatur, firmatis, cele-

riter copias adversus Mariam eduxerat, ut antè eam opprimeret, quàm ad convalescendum spatium haberet. Sed tanta repenti ad Mariam animorum facta inclinatio est, ut non destruerint modò Nortumbrium milites, sed custodiâ circumdatum Reginae tradiderint. Maria iusto, quamquam infelici Catherinæ, & Henrici matrimonio erat nata, ac primâ ætate, cùm frater eadem matre genitus intra infantiam mortem obiisset, non regio solùm cultu, regiisque opibus innutrita fuerat, sed vnicè dilecta parentibus, etiam in non dubiam spem Regni educata, nuptiæque ejus maximis Europæ Regibus sunt appetitæ. Quâ fortunâ adeò post repudiatam matrem, prolapsùmque ad flagitia, & scelera patrem decidit, ut ex auctoritate ejus, de sanctioris consilii sententia hæreditatis, ac successionis in paternum Regnum jure privata, ancillaribus ministeriis Henrici pellicibus famulari cogeretur. Nec post patris mortem honoratior apud Edoardum fratrem fuerat, abjecta, spretaque, ac procul Regia habita, magis divinâ ope, quàm cautione, & custodia sua Nortumbrii fraudes variè vitæ ejus infidiantis, vitaverat. Fuit enim innocentissima fœmina, & pari Catholicæ religionis constantiâ, & vitæ sanctitate, ut nihil adepta Regnum habuerit prius, quàm patris, fratrisque leges adversus jura sacrorum latas abrogare, ac pristinum pietatis cultum restituere, usque adeò in id intento studio, ut monenti Carolo Cæsari consilium ne ap-

properaret, neve tam immaturis rebus sese indicaret, responsum sanè memorabile reddiderit: Sed dum deserta, destitutaque in sua calamitate jaceret, non alterius spe, atque ope, quàm Dei sustentatam, ad Regnum inde provec̃tam fuisse: Itaque statutum sibi, cui salutem, & dignitatem deberet, ei non cunctanter, aut obscure, sed statim, ac propalam gratiam profiteri. Nec quia ob id crebræ eam seditiones, tumultusque quorundam, qui omnium rerum licentiæ, ac impunitati assueti, ac propè omni religione soluti ægrè sub jugum suave, ac salubre Christianæ disciplinæ redibant, exceperunt, destitit incepto; sed punitis fortiter auctoribus, ac multitudine ad sanitatem reductâ, eximia cum gloria & Regnum pacavit, & colendæ pietatis rationem constituit.

*De ejus in Britanniam adventu, & actis
ibi per eum.*

C A P U T X I.

VERùm, vt vnde transgressi paulùm seriem rerum, temporisque sumus, eò revertamur in continentem post nuncium extincti Edoardi nihil nisi itum ad arma ab Nortumbrio, & gentem Mariæ studere incertis rumoribus afferebatur. Nam ardente inter Gallos, & Cæsarem bello omnia plena suspicionum erant, omnia littora,

E iij